

CRNA GORA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE,
ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE

amis

BILTEN

42 – 2009 **Živa stoka**

AGRARNI MARKETINŠKI INFORMACIONI SISTEM
CRNE GORE

14. oktobar 2009. Vol. 4, Broj 42 Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Crne Gore www.minpolj.vlada.cg.yu
www.amiscg.org

Ponuda na stočnim pijacama	2-3
Pregled cijena žive stoke	3-7
Postupci korišćenja koncentrata za krave	8-9

PONUDA NA STOČNIM PIJACAMA U Podgorici najbolja ponuda teladi

Na podgoričkoj stočnoj pijaci u toku prethodne nedjelje imali smo najbolju ponudu i najvišu cijenu teladi. U ponudi je bilo 29 grla sa cijenom od 3 do 3,3 €/kg žive mjere.
U Beranama u ponudi je bilo 18 grla sa cijenom 2,8 do 3 €/kg žive mjere.
U Pljevljima i Bijelom Polju cijena teladi je najniža i kretala se od 2,7 do 3 €/kg žive mjere i u ponudi je bilo 19 grla, a u Bijelom Polju 18 grla.
U Nikšiću i dalje nema ponude na pijaci, trgovina se obavljala na farmama. U ponudi je bilo 10 grla sa cijenom od 2,8 do 3,1 €/kg žive mjere.
U Baru u ponudu je bila 8 grla sa cijenom od 2,8 do 3,3€/kg žive mjere.

Bar

U odnosu na prethodnu nedjelju imamo nižu maksimalnu cijenu jagnjadi za 0,2€/kg, dok su cijene ostalih kategorija bez bitnih promjena. Ponude na pijaci nije bilo, dok je i na farmama ponuda jagnjadi i jaradi sve manja.

Berane

Na stočnoj pijaci u Beranama bila je bolja ponuda u odnosu na prošlu nedjelju, cjenovni trend je u porastu kod kategorija teladi i junadi, dok se kod ostalih kategorija zadržao na istom nivou. Tražnja je mala.

Nikšić

Na stočnoj pijaci u Nikšiću ni ove nedjelje nema ponude, pa informacije o cijenama i ponudi uzimamo direktno sa farmi. Cijene su ostale na prošlonedjeljnom nivou, a najbolja je ponuda jagnjadi i krava za klanje.

Pljevlja

Na pijacama u Pljevljima protekle sedmice bila je loša ponuda stoke izuzimajući ponudu jagnjadi. Cijene se nijesu bitnije mijenjale.

Bijelo Polje

Ponuda stoke ove nedjelje na stočnim pijacama u Bijelom Polju je slična prošlonedjeljnoj sa izuzetkom kod kategorije teladi meleza, gdje je ponuda u blagom porastu. Takođe, cijene se nisu bitnije mijenjale u odnosu na prošlu sedmicu.

Podgorica

Dobra ponuda za razliku od prodaje na podgoričkoj stočnoj pijaci. Najtraženija su bila jagnjad, a u ponudi je bilo oko 90 grla sa prosječnom cijenom od 2,3€/kg žive mjere dok su telad prodavana za 3,2€/kg žive mjere. Prodaja priplodnih ovaca je bila najbolja a prodavane su od 90 do 110 eura, dok se prodaja ostalih vrsta i kategorija stoke odvijala veoma slabo.

CRNA GORA MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE

IZVJEŠTAJ O CIJENAMA ŽIVE STOKE

Datum prikupljanja podataka: 8. do 14. 10. 2009. godine
Izvještaj sastavila: Služba za selekciju stoke

	Stoka Rasa jm	Bar Stočna pijaca	Berane Stočna pijaca	Bijelo Polje Stočna pijaca	Nikšić Stočna pijaca	Pljevlja Stočna pijaca	Podgorica Stočna pijaca	Crna Gora
1	Telad 80-160 kg SIM kg	~	3.00 (3.00-3.00)	2.90 (2.80-3.00)	~	2.90 (2.80-3.00)	3.10 (3.00-3.20)	2.98 (2.90-3.05)
2	Telad 80-160 kg kg	2.90 (2.80-3.30)	2.80 (2.80-3.00)	2.70 (2.70-2.80)	3.00 (2.80-3.10)	2.80 (2.70-2.90)	3.10 (3.00-3.30)	2.88 (2.80-3.07)
3	Junad do 300 kg kg	2.30 (2.10-2.40)	~	1.70 (1.70-1.80)	2.20 (2.00-2.20)	1.90 (1.80-2.00)	2.20 (2.20-2.40)	2.06 (1.96-2.16)
4	Junad preko 300 kg SIM kg	~	~	~	~	~	2.00 (1.80-2.10)	2.00 (1.80-2.10)
5	Junad preko 300 kg kg	2.00 (1.90-2.00)	1.70 (1.70-2.30)	1.60 (1.50-1.70)	2.00 (1.80-2.00)	~	~	1.83 (1.73-2.00)
6	Krave za klanje SIM kg	~	1.20 (1.20-1.20)	~	~	~	~	1.20 (1.20-1.20)
7	Krave za klanje kg	1.00 (0.90-1.00)	1.00 (0.80-1.20)	0.90 (0.80-1.00)	1.00 (0.80-1.20)	1.00 (0.90-1.10)	1.00 (0.90-1.20)	0.98 (0.85-1.12)
8	Prasad kg	3.50 (3.50-3.50)	3.00 (3.00-3.30)	3.20 (3.00-3.50)	3.50 (3.50-3.50)	3.00 (3.00-3.00)	3.30 (3.20-3.40)	3.25 (3.20-3.37)
9	Jagnjad kg	2.50 (2.50-2.80)	2.30 (2.30-2.30)	2.30 (2.30-2.30)	2.40 (2.30-2.50)	2.30 (2.30-2.30)	2.30 (2.20-2.40)	2.35 (2.32-2.43)
10	Ovce za klanje kg	~	~	~	~	~	1.70 (1.60-1.90)	1.70 (1.60-1.90)
11	Jarad kg	3.50 (3.30-3.50)	2.50 (2.50-2.50)	2.50 (2.30-2.50)	2.70 (2.70-2.70)	~	~	2.80 (2.70-2.80)

	Stoka Rasa jm	Bar Stočna pijaca	Berane Stočna pijaca	Bijelo Polje Stočna pijaca	Nikšić Stočna pijaca	Pljevlja Stočna pijaca	Podgorica Stočna pijaca	Crna Gora
12	Priplodne ovce grlo	~	100.00 (80.00-120.00)	~	100.00 (80.00-120.00)	100.00 (90.00-110.00)	95.00 (90.00-110.00)	98.75 (85.00-115.00)
13	Priplodne koze grlo	90.00 (80.00-100.00)	70.00 (60.00-90.00)	~	80.00 (70.00-100.00)	~	75.00 (65.00-80.00)	78.75 (68.75-92.50)
14	Priplodne junice HF grlo	~	~	~	1,200.00 (1,000.00-1,400.00)	~	~	1,200.00 (1,000.00-1,400.00)
15	Priplodne junice Smeđa grlo	~	~	~	~	1,000.00 (900.00-1,100.00)	~	1,000.00 (900.00-1,100.00)
16	Priplodne krave HF grlo	~	~	~	1,300.00 (1,000.00-1,500.00)	~	740.00 (700.00-850.00)	1,020.00 (850.00-1,175.00)
17	Priplodne krave Melez grlo	850.00 (850.00-850.00)	600.00 (400.00-1,100.00)	750.00 (600.00-1,000.00)	750.00 (600.00-800.00)	750.00 (700.00-800.00)	700.00 (650.00-830.00)	733.33 (633.33-896.67)

*Kvalitet proizvoda je dobar ukoliko drugačije nije naznačeno

Cene žive stoke - stočne pijace u Srbiji za period 5-11.10.2009. godine

Jedinica mere din/kg	Težina/ uzrast	Rasa	Centralna Srbija												Vojvodina						Dominantna cena Srbija			
			Beograd	Obrenovac	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Niš - Beljin	Piroć	Požarevac	Smederevo	Ostpaonica	Vranje	Zaječar	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor	S.Mitrovica		Subotica	Zrenjanin	
Dviske	sve		160	---	140	130	155	150	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	120	---	---	---	200
Jagnjad	sve		200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	180	180	180	200	200
Jarići	sve		170	---	180	170	170	160	---	160	170	160	160	160	160	170	160	160	160	150	180	150	180	170
Junad	do 300 kg	HF	---	---	140	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	150	---	---	---	---
Junad	do 300 kg	SM	170	---	170	140	---	160	170	160	---	170	---	---	---	---	---	---	---	200	135	---	---	170
Junad	>480 kg	sve	155	170	160	170	---	---	170	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	165	165	---	155	170
Koze	sve		100	---	80	80	100	100	---	90	---	80	---	---	---	---	---	---	---	70	---	---	---	100
Krave za klanje	HF		---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	90	---	---	---	90
Krave za klanje	SM		---	---	110	110	200	---	100	100	120	---	100	---	---	---	---	---	---	110	---	---	---	100
Krmače za klanje	>130 kg	sve	125	110	120	---	140	100	---	110	110	---	---	---	---	---	---	---	---	130	---	---	120	110
Ovca	sve		120	100	100	100	120	100	100	100	100	110	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Ovnovi za priplod	sve		150	120	120	130	160	---	---	110	---	130	---	---	---	---	---	---	---	130	---	---	---	130
Prasad do 15 kg	sve		210	160	170	---	200	200	230	200	210	210	210	210	210	210	210	210	230	230	---	---	---	210
Prasad do 25 kg	sve		200	150	170	160	190	190	220	180	200	200	200	200	200	200	200	200	220	220	220	220	220	200
Priplodne junice	sve		---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	130	---	---	---	---
Priplodne krave	HF		---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	120	---	---	---	---
Priplodne krave (din/grlu)	SM		---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	120	---	---	---	---
Šilježad	sve		160	---	150	160	170	150	---	150	150	---	---	---	---	---	---	---	---	135	---	---	---	150
Telad	80-160 kg	HF	260	---	230	290	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	270	235	---	---	---
Telad	80-160 kg	SM	320	250	280	---	250	280	260	250	---	270	---	---	---	---	---	---	---	350	329	---	---	280
Tovljenici	80-130 kg	sve	150	140	120	160	155	130	---	160	150	150	150	150	150	150	150	150	160	160	150	160	160	150
Tovljenici	>130 kg	sve	140	1300	120	140	150	120	---	120	---	140	---	---	---	---	---	---	---	150	150	---	150	140

Izvor: STIPS

Cijene su izražene u dinarima. (1Euro = 93 dinara)

Prikaz cijena u kn/kg za grupu proizvoda / stoka, meso i mesne preradevine

Prices for product group Stočni sajam-livestock market Tip cijene:

Geografska podjela: HR

Regije

U razdoblju: od 28.9.2009 do: 4.10.2009(Tjedan:40)

Uspoređeno s razdobljem: od 14.9.2009 do: 20.9.2009(Tjedan:38)

Proizvod	Tip	Istra, Primorje i Dalmacija			Kontinentalna Hrvatska			Hrvatska		
		Cijena	Stara	Razl.	Cijena	Stara	Razl.	Cijena	Stara	Razl.
tele simental (80-160 kg)-calf .	Min	24.00	24.00	0.00	21.00	20.00	1.00	21.00	20.00	1.00
	Max	30.00	28.00	2.00	30.00	30.00	0.00	30.00	30.00	0.00
	Prosjek	27.06	26.98	0.08	24.84	25.05	-0.21	24.91	25.10	-0.19
junica simental (za klanje)-heifer .	Min	----	18.00	-18.00	11.00	12.00	-1.00	11.00	12.00	-1.00
	Max	----	18.00	-18.00	14.50	14.50	0.00	14.50	18.00	-3.50
	Prosjek	----	18.00	-18.00	12.60	12.49	0.11	12.60	12.50	0.10
junica holstajn (za klanje)-heifer .	Min	----	----	----	10.00	10.00	0.00	10.00	10.00	0.00
	Max	----	----	----	12.00	11.00	1.00	12.00	11.00	1.00
	Prosjek	----	----	----	10.39	10.26	0.13	10.39	10.26	0.13
bik simental (>450kg)-beef .	Min	12.00	13.00	-1.00	13.00	12.00	1.00	12.00	12.00	0.00
	Max	18.00	19.00	-1.00	16.00	16.00	0.00	18.00	19.00	-1.00
	Prosjek	14.54	15.62	-1.08	13.95	14.04	-0.09	13.95	14.04	-0.09
bik holstajn (300-450 kg)-beef .	Min	----	----	----	11.00	11.50	-0.50	11.00	11.50	-0.50
	Max	----	----	----	13.00	13.00	0.00	13.00	13.00	0.00
	Prosjek	----	----	----	11.62	12.13	-0.51	11.62	12.13	-0.51
krava simental (za klanje)-cow .	Min	10.00	11.00	-1.00	3.00	4.00	-1.00	3.00	4.00	-1.00
	Max	10.00	11.00	-1.00	10.00	10.00	0.00	10.00	11.00	-1.00
	Prosjek	10.00	11.00	-1.00	6.85	6.84	0.01	6.85	6.85	0.00
odojak (25-35 kg)-piglets .	Min	20.00	20.00	0.00	11.00	13.00	-2.00	11.00	13.00	-2.00
	Max	20.00	23.00	-3.00	25.00	28.00	-3.00	25.00	28.00	-3.00
	Prosjek	20.00	21.94	-1.94	14.71	14.90	-0.19	14.71	14.90	-0.19
svinja (80-120 kg)-pig .	Min	12.00	11.00	1.00	10.00	9.50	0.50	10.00	9.50	0.50
	Max	18.00	18.00	0.00	15.00	16.00	-1.00	18.00	18.00	0.00
	Prosjek	16.86	16.84	0.02	11.71	11.33	0.38	11.74	11.36	0.38
krmača (za klanje)-sow .	Min	----	----	----	5.00	7.00	-2.00	5.00	7.00	-2.00
	Max	----	----	----	10.00	10.00	0.00	10.00	10.00	0.00
	Prosjek	----	----	----	7.25	8.00	-0.75	7.25	8.00	-0.75
janjad-lambs .	Min	25.00	23.00	2.00	19.00	20.00	-1.00	19.00	20.00	-1.00
	Max	31.00	31.00	0.00	27.00	27.00	0.00	31.00	31.00	0.00
	Prosjek	26.74	25.57	1.17	21.64	22.12	-0.48	25.45	24.88	0.57
ovca (za klanje)-sheep .	Min	8.00	6.00	2.00	8.00	6.00	2.00	8.00	6.00	2.00
	Max	10.00	8.00	2.00	10.00	10.00	0.00	10.00	10.00	0.00
	Prosjek	9.00	7.00	2.00	8.09	7.14	0.95	8.24	7.12	1.12
jare-kid goat .	Min	----	----	----	20.00	22.00	-2.00	20.00	22.00	-2.00
	Max	----	----	----	26.00	26.00	0.00	26.00	26.00	0.00
	Prosjek	----	----	----	24.74	24.90	-0.16	24.74	24.90	-0.16
ždrijebe-foal .	Min	----	----	----	13.00	13.00	0.00	13.00	13.00	0.00
	Max	----	----	----	13.00	13.00	0.00	13.00	13.00	0.00
	Prosjek	----	----	----	13.00	13.00	0.00	13.00	13.00	0.00
konj-hors .	Min	----	----	----	9.00	11.00	-2.00	9.00	11.00	-2.00
	Max	----	----	----	11.00	12.00	-1.00	11.00	12.00	-1.00
	Prosjek	----	----	----	10.00	11.50	-1.50	10.00	11.50	-1.50

Cijene su izražene u kunama. (1Euro = 7,4 Kuna)

Izvor: TISUP

CENE STOKE ZA KLANJE U EU

Datum

od: 28.09.09
 do: 04.10.09

CENE NA TRŽIŠTU ZEMLJE ČLANICE

PRIX DE MARCHÉ - ETATS MEMBRES
 MARKET PRICES - MEMBER STATES

(EURO/100kg P.C/DW)	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	GR	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	EU	Promena poslednj					
Junad U2	336.2	302.0	328.3	315.0	262.4	446.2	334.8	345.0	298.9	371.6	228.4	351.9	320.5	318.7	265.7	353.0	309.0	293.0	365.0	263.7	298.1	350.0	144											
Junad U3	32.3	301.9	325.8	315.0	254.2	434.0	331.3	331.0	299.9	372.8	229.3	330.5	326.2	319.3	267.8	347.7	308.3															126		
Junad R2	292.5	287.5	309.4	309.0	279.1	427.7	275.4	30.0	285.3	331.8	188.3	335.9	297.0	310.1	250.1	340.7	251.6	300.3	334.6	264.3	292.3	311.0	2.90								2.90			
Junad R3	266.0	242.9	281.9	349.0	304.4	280.3	421.1	317.9	304.0	295.5	352.5	151.9	186.4	310.0	209.0	290.6	341.1	252.0	337.8	266.0	302.0	334.9	32.8								32.8			
Junad O2	247.6	236.0	286.2	279.8	275.4	212.2	397.8	226.6	271.0	276.5	287.0	182.5	282.7	259.3	209.0	239.8	317.6	242.2	277.3	273.5	283.8	245.7	273.8	259.3	-0.17						-0.17			
Junad O3	230.8	286.9	279.2	276.4	213.3	400.0	289.1	286.0	285.9	271.6	287.0	183.5	187.3	275.5	209.0	270.9	292.2	241.6	327.2	246.5	284.9	238.9	289.4	250.6	-0.46						-0.46			
Junad	304.7	236.2	281.0	285.4	298.7	218.1	417.2	301.3	32.8	293.4	356.0	287.0	180.0	186.3	337.7	259.3	287.2	313.9	244.7	338.2	244.0	298.5	275.7	290.3	254.1	285.1	310.8	0.66		0.66				
Bikovi R3	274.9				277.9				220.0	241.7		181.5			293.4	251.4							294.1								252.5			
Bikovi	274.9				277.9				220.0	241.7		181.5			293.4	251.4							294.1								252.5			
Goveda U2									343.0	289.0					347.2																	305.2		
Goveda U3									343.0	285.3					332.1																	307.3		
Goveda U4									322.0	284.0					318.3																	307.1		
Goveda R3									314.8	292.2	280.3				328.7																	256.7		
Goveda R4									295.8						311.4																	241.2		
Goveda O3									279.4	259.3					278.1							221.3										244.4		
Goveda O4									254.4													203.1										235.8		
Goveda									278.0	264.7	280.3				303.9							27.1										244.1		
Krave R2	266.3								304.0	264.9					204.0																	227.3		
Krave R3	255.0								222.8	244.1	238.0	189.1			299.6	189.0																224.8		
Krave R4									220.2	237.6	238.5				181.8																		206.7	
Krave O2	225.8	176.4	201.2	185.9	211.2	164.3	184.9	176.9	247.0	217.6	187.5				146.9	162.6	260.2	184.2	204.6	189.7	181.7	180.5	205.5	173.1	189.6	244.0	208.4	208.8	204.7			-2.44		
Krave O3	220.9								197.8	216.6	182.8	189.0	174.2	252.0	223.7	201.7																	-0.80	
Krave O4	183.4								182.9	213.3	222.7	183.4			142.0	184.0	181.7																183.5	
Krave P2	182.8	180.6	188.0	149.2	172.4	160.6	188.3	144.7	188.0	196.8	184.9	187.0	144.7	151.4	233.2	188.7	178.2	189.6	184.4	189.5	201.6	181.9	187.4	183.6	186.7	171.0	175.0	175.0				-0.31		
Krave P3	173.8	187.5	182.1	183.4	183.5	147.8	189.6	172.5	224.0	216.3	177.5	187.0	148.8	189.0	234.3	188.0	182.2	177.9	183.4	185.2	148.6	142.3	186.0	183.8	188.0	201.3	188.0	201.3				-0.82		
Krave	222.0	178.3	196.0	185.6	211.6	183.1	187.3	182.3	251.5	219.7	182.4	187.0	145.4	182.8	183.0	207.4	203.7	180.3	188.6	204.9	185.4	179.3	180.2	185.5	213.4	214.5	214.5				-0.83			
Junice U2	353.0								276.2	313.3					358.9																		252.3	
Junice U3	331.5								305.1	302.9					283.1	283.7	236.8															273.3		
Junice U4	280.5								242.2	261.0	298.7	231.4			172.5	338.7																	296.8	
Junice R2	269.0								238.0	284.8	283.8				181.8	328.8	201.8																282.4	
Junice R4									234.7	278.8	285.5				183.0																		268.9	
Junice O2									218.8	203.8	228.1	203.2	378.0	270.1	249.0	286.9	233.2																268.4	
Junice O3									218.6	246.6	227.9	212.8	383.4	283.8	264.0	289.5	225.4																230.7	
Junice O4									183.7	242.7	231.6	185.1			180.7																		223.4	
Junice	310.7								227.4	262.8	267.7	207.3	385.5	287.6	332.3	279.5	382.4	244.0	148.3	177.9	318.0	184.8	262.0	211.0	282.5	215.8	341.3	258.6	266.6	215.9	252.8	243.3	286.4	289.9
Poluinke	250.2	209.3	237.8	243.3	258.5	189.9	372.6	277.6	280.3	331.7	236.9	184.3	174.4	306.6	208.3	18.8	214.2	275.0	215.0	215.0	303.7	211.3	266.0	209.9	243.8	229.9	282.4	272.7				272.7		
Promena poslednje nedelje	-13	7.2	-16	0.2	0.3	15	5.5	-0.4	16	0.2	2.1	-0.1	-3.0	13	15	-4.4	-0.7	-5.6	-1.9	5.7	-2.6	-2.3	18	-5.2	-2.1	-0.18					-0.18			

Izvor: EU Komisija

POSTUPCI KORIŠĆENJA KONCENTRATA ZA KRAVE

Davanje koncentrovane hrane je najjednostavnije u štalama gdje se grla drže vezano. U tim uslovima moguće je precizno davanje svakom grlu onoliko koncentrata koliko je potrebno, a vrijeme za koje grlo treba da konzumira tu hranu nije ograničeno.

U slobodnom sistemu držanja, koncentrat može da se daje u izmuzištu ili izvan njega. Ako se daje u izmuzištu, brzina kojom se krava muze i visina njene proizvodnje mlijeka određuju vrijeme za koje ona mora da pojede koncentrat. Visoko-proizvodne krave najčešće ne mogu da konzumiraju koncentrat onoliko koliko im je potrebno. Ovaj problem donekle može da se ispravi davanjem dopunskih količina koncentrata izvan izmuzišta. Međutim, na taj način ga je teško individualno dozirati.

Obročno davanje koncentrata, koji se veoma brzo razgrađuju u buragu, može da izazove značajna variranja u pogledu toka i krajnjih produkata fermentacije u buragu. Povećanje broja hranjenja u toku dana može da obezbijedi stabilnu fermentaciju u buragu i relativno ravnomjernu produkciju isparljivih masnih kiselina, amonijaka i drugih produkata, čime se postiže bolje i ravnomjernije snabdijevanje mikroorganizama supstratima koji su neophodni za porast njihove populacije. Time se, sa jedne strane povećava efikasnost fermentacije, a sa druge – produkcija mikrobiološkog proteina u buragu. I jedno i drugo povećavaju efikasnost iskorišćavanja hranljivih materija u organizmu krave, a ujedno i njeno zdravstveno stanje.

Ukoliko se kabasta hrana (sijeno i silaža) daje ujutru prva, ona stvara splet vlakana u buragu, obezbjeđuje odgovarajući pufni kapacitet i lučenje pljuvačke, tako da uspješno neutralizuju dejstvo brzo fermentišućih materija koje krava konzumira

kasnije. Kabasta hrana treba da bude neusitnjena, kako bi se time produžilo njeno žvakanje, konzumiranje i lučenje pljuvačke. Time se usporava prolaz čestica kabaste hrane kroz retikulo rumen i povećava razgradnja celuloze. Iz istog razloga je nepoželjno pretjerano sjeckanje materijala namenjenog siliranju, mada je, s druge strane, značajno za maksimalno sabijanje materijala i postizanje optimalnih uslova za silažnu fermentaciju. Kabasti dio obroka ispunjava burag i time smanjuje konzumiranje ostalog dijela obroka. Koncentrat korišćen u ovom sistemu ishrane treba da sadrži proteine koji se sporo razgrađuju u buragu i skrob koji se, srazmjerno brzo, razlaže u buragu (ječam, ovas, pšenica, visoko vlažno ili termički obrađeno zrno kukuruza). Ovoj varijanti ishrane bi trebalo dati prednost, jer obezbjeđuje optimalnu fermentaciju u buragu.

Ukoliko ne postoji mogućnost da se ujutru prvo daju kabasta hraniva (zbog rane jutarnje muže kada grla dobijaju koncentrat u izmuzištu), već se počinje sa koncentratima, potrebno je da sastav tih koncentrata bude drugačiji. Oni treba da sadrže više razgradivog proteina, da budu fino usitnjeni i, zahvaljujući tome, da brzo propasiraju kroz burag i, pri tom, ostanu nerazgrađeni. Poslije toga, njihova razgradnja će se nastaviti u predjelu duodenuma i tankih crijeva, što će da doprinese većem stepenu njihovog iskorišćenja. Skrob u tim koncentratima treba da bude sporo razgradiv u buragu (kukuruz), kako bi se spriječila burna fermentacija i akumulacija većih količina masnih kiselina u periodu neposredno posle hranjenja, što bi moglo da smanji kasnije konzumiranje kabastih hraniva. Ako je konzumiranje kabaste hrane ograničeno (iz bilo kog razloga), to redovno dovodi do acidoze i daljeg pada konzumiranja suve materije, što ima negativan uticaj na

proizvodnju. Ako odgajivač na raspolaganju ima više od jedne vrste kabaste hrane - ona koju životinje najradije jedu treba da se daje odmah posle davanja koncentrata, kako bi se stimulisalo konzumiranje. Kabasta hraniva koja su za krave manje privlačna treba ponuditi kasnije.

Odluka da li davati prvo kabasta ili koncentrovana hraniva zavisi od mnogih činioca: tipa kabaste hrane, načina na koji je konzervisana, finoće usitnjenosti, razgradivosti skroba, sastava vlakana i proteina u hranivima. Davanje kabaste hrane prije koncentrata izgleda da je bolje u većini situacija i, u skladu sa tim, treba davati odgovarajući koncentrat.

Poseban problem predstavlja činjenica da smješe koncentrata za krave (kakve se nalaze na našem tržištu, pravljene prema važećem Pravilniku), iz navedenih razloga često ne odgovaraju različitim situacijama u proizvodnoj praksi. Umesto da smanjuju varijabilnost u proizvodnji - one je, svojim sastavom, još više povećavaju. Zbog toga ih ne kupuju mnogi proizvođači koji uviđaju nedostatke takvih smješa. To je osnovni razlog što je tržište smješa za krave relativno malo u odnosu na druga. Međutim, to ne znači da tržište (proizvođači mlijeka) ne bi postali zainteresovani za nabavku ovih smješa ukoliko bi se ponudili koncentri koji bi, zaista, omogućili da se dobije maksimalna proizvodnja mlijeka.